

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 14.08.2023

Sayı: 53

10/255

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Her yıl yağışlar sonucunda birçok bölgemizde sel, su taşkını ve heyelan felaketleri yaşanmakta, yüzlerce vatandaşımız hayatını kaybederken milyarlarca liralık maddi zarar meydana gelmektedir. Olası afetler bakımından yüksek riskli ülkeler grubunda bulunan ülkemizde, tüm uyarılara rağmen felaketlerin boyutunu azaltacak gerekli tedbirler alınmadığı anlaşılmaktadır. Özellikle son yıllarda Ak Parti hükümetleri tarafından dere yataklarında yapılaşmaya neden olan hatalı imar uygulamaları başta olmak üzere, su kaynaklarımıza kurulan enerji santrallerinin getirdiği riskler, küresel ısınma sonucu ortaya çıkan yeni iklim koşulları, yaşanması olası afetlerde vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini tehdit etmektedir. Her yıl artarak can ve mal kayıplarına neden olan sel, su taşkını ve heyelan felaketlerinin nedenlerinin araştırılması, bu konuda gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca meclis araştırması açılmasını arz ederiz. 08/08/2023

Ersin BEYAZ
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Ülkemizde son yıllarda, birçok vatandaşımızın hayatını kaybettiği ve milyarlarca liralık maddi zarara yol açan sel felaketlerinde kayda değer bir artış olduğu görülmektedir. Yaşanan bu felaketler karşısında çok büyük eksikliklerin olduğu, önlenmesi konusunda yetersiz kalındığı anlaşılmaktadır. Özellikle son yıllarda Ak Parti hükümetleri tarafından son derece hatalı imar politikaları yürütülmekte, riskli bölgelerde yapılaşmaya izin verilmekte, ekolojik ve doğal alanlar rant uğruna yok edilmekte ve sonucunda yaşanan felaketlerde vatandaşlarımız canlarını ve mallarını kaybetmektedir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü verilerine göre Türkiye’de meteorolojik afetlerin oluşum sayıları yıllar içinde artış göstermektedir. Son 12 yıllık dönemde kayda geçen 8 bin 274 meteorolojik kaynaklı afet arasında şiddetli yağış ve sel en sık görülen afetlerin başında yer almaktadır. Meteoroloji Genel Müdürlüğü’ne göre Türkiye’de yaşanan doğal afetler arasında seller depremden sonra en büyük can ve mal kaybına neden olmakta ve milyarlarca liralık ekonomik kayıp yaşanmaktadır.

Yoğun yağışların ardından can ve mal kaybının yaşandığı afetler incelendiğinde, çarpık yapılaşmanın, hatalı imar uygulamalarının ve doğa tahribatının meydana gelen zararın boyutlarını arttırdığı anlaşılmaktadır. Dere yataklarının ıslah adı altında daraltılıp imara açılması, bu arazilere inşa edilen yüksek katlı binalar önceki yıllara nazaran daha fazla can ve mal kaybına neden olmaktadır.

Dere yataklarının yapısını bozan ve doğal yaşama geri dönülemez zararlar veren hidroelektrik santrallerinin varlığı da sel kaynaklı felaketlerin başlıca nedenlerinden biridir. Bilindiği üzere; 10.05.2005 tarih ve 5346 sayılı ‘Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Üretiminde Kullanılmasına İlişkin Kanun’un yürürlüğe girdiği tarihten bu yana yüzlerce HES faaliyete başlamış ve bulundukları bölgelerde yaşanan sel ve heyelan sayısında kayda değer artışa neden olmuştur. İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından 2021 yılında yapılan bir araştırmada, HES sayısının en yoğun olduğu Karadeniz bölgesinde son 20 yıl içinde ölümle sonuçlanan heyelan olaylarında da iki kat artış yaşandığı tespit edilmiştir.

Küresel ısınmaya bağlı iklim değişikliğinin etkileri bu olumsuz tabloyu daha da vahim bir hale getirmektedir. Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli Raporuna göre Türkiye, aşırı hava olaylarına karşı Avrupa’nın en riskli ülkesi konumundadır. İklim değişikliği sonucu ortaya çıkan ani yağışların doğa tahribatı ve çarpık kentleşmeyle birleşmesi, yaşanan felaketleri kaçınılmaz kılmaktadır. Hatırlanacağı üzere, zaman zaman ülkemizin birçok farklı noktasında etkili olan yağışlar sonucu 15 Temmuz 2021’de Rize’nin Ardeşen ilçesinde 8, 11 Ağustos 2021’de Kastamonu, Sinop ve Bartın illerimizi etkileyen sellerde 82, 14 Haziran 2022’de Ankara’da 6 vatandaşımızın hayatını kaybetmiş, milyarlarca liralık maddi hasar meydana gelmiştir.

Yaşadığımız bu felaketlerin önlenmesi ve olası zararların en aza indirgenmesi için Türkiye genelinde riskli bölgelerin tespit edilmesi ve bu bölgelerdeki alınması gereken tedbirlerin acilen hayata geçirilmesi gerekmektedir. Her yıl daha da büyük yıkım ve kayıplara neden olan afetlerin nedenlerinin doğru tespit edilmesi vatandaşımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması konusunda devletimizin sorumluluğundadır. Riskli bölgelerde yapılaşmanın önüne geçmek, sel ve heyelana neden olan doğa tahribatını engellemek ve değişen iklim koşullarına uygun imar ve çevre politikaları oluşturmak devletin vatandaşına karşı görevidir.

Sayıları her geçen yıl artan, can ve mal kayıplarına neden olan sel, su taşkını ve heyelan felaketlerinin nedenlerinin araştırılması, riskli bölgelerin tespit edilerek gerekli tedbirlerin alınması, olası afetlerin önlenmesi ve zararlarının en aza indirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. İktüzüğün 104 ve 105. maddeleri uyarınca meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

İSİM - SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
Yüksel Arslan	3. Bölge ANKARA	
Rıdvan Uğur	Ganakkale	
Umut Ergün	Uşak	M. E. U.
Burhanettin Kocamaz	Mersin	B. Kocamaz
Selcan TASSI HANCIÖĞLU	TEKİRDAĞ	
Mimmet Özdemir	İSTANBUL	
Y. Selçuk Türkdoğan	Bursa	
Yavuz Aydın	Trabzon	
Hüsnü Kırkpınar	İzmir	
Umut Özale	İzmir	
Hakan Seret Akın	Adana	
Turhan Umut	Bahçeşehir	
İsmet Esret Fakelbaba	Ankara	A. E. S.
Kazım Koca	İstanbul	K. K.
Bülent Aksoy	İstanbul	B. A.
İsmail Zeki	Kocaeli	
Mehmet Mustafa Çoban	Gaziantep	
Aykut Kaya	Antalya	A. K.
Turan Yıldız	Alanya	
A. E. S. Y. Ç.	İstanbul	
Bilal Bilici	Adana	